

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Műhelyi árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 „
 Helyed évre 2 „ 50.
 Egyes szám 6 kr.

A lap szellemi felelőse: Dr. K. LAJOS könyvkereskedő és a kiadóháza: KUTASI IMRE könyvnyomtatás- és papírkereskedő.

Működésének helye: K. LAJOS könyvkereskedő és a kiadóháza: KUTASI IMRE könyvnyomtatás- és papírkereskedő.

Hirdetési díj:
 Helyben és postán küldve.
 Helyben és postán küldve.
 Helyben és postán küldve.
 Helyben és postán küldve.
 Helyben és postán küldve.

Uj korszak.

Ugy látszik, megnyílt az igazi szabadság korszaka. És hogy megnyílt, még kiáltóbb, még élesebb az ellentét a ma és a tegnap között; a tegnap között, melyben egy farizeuskodó tömeg szabadságnak nevezte magát és kitért a szabadság minden követelménye elől, elfojtotta a szabadságot csirájában és a ma között, mely ezzel a tegnap szemben előtűnik áll, midőn mintegy megijodva, felajúlva egyesül a nemzet és annak képvisellete, hogy visszaadja a liberalizmusnak régi ragyogását, megillető s eddig csak üres czéger által bitorolt helyét.

Egészen új szellem lengi át a parlamentet; szellem, minőt ettől az országgyűléstől nem is vártunk, minőnek megnyilatkozására alig voltunk elkészülve. Leomlanak a válaszfalak, melyek pártokat elkülönítettek egymástól, elsimulnak, határba lépnek az ellentétek s függetlenségi, mérsékelt ellenzéki és kormányparti egy tábor képez: szabadságot követel, mely követeli, hogy a közzsálem kívánságának eleget tegyen a kormány.

Apponyi Albert gróf szombati beszéde tette teljessé ennek az új korszaknak a diadalát. Mert diadala megvan: a legfőbb, a legnagyobb erkölcsi diadal. S hogy megvan, abban nagy a része Apponyi Albert grófnak, a ki olyan határozottsággal, olyan, minden félremonyarázást kizáró szabatossággal formulázta álláspontját, hogy egyszerre kirántotta a talajt azoknak labái alól, kik eddig csak magukat tekintették a szabadság paten-tizott képviselőinek.

A mérsékelt ellenzék nagyevű vezé-reinek nyilatkozatára a fennforgó kérdés-nél méltán volt kíváncsi az ország. Any-nyakt gyanasították Apponyi grófot, hogy akadtak, a kik félték, hogy ő benne fogna megtalálni a maradiság kicsinyke csapatja vezetőjét, a ki körül csoportosulhat, hogy fellegye a harcot a szabadság ellen. Nos, Apponyi nem habozott az alkalmat megragadni, hogy eloszlassa azt a homályt, mely államférfiai nyibusát eddig fedte és elfoglalja helyét a liberalizmus bajnokai sorában.

Elfoglalta ezt a helyet. Kimondta hogy neki ugyanaz kell, a mit a szabadság, polgári házasság. Kimondta és ezzel megemissitette a hozzá fűződött összes előítéleteket. És midőn a kormány-párt határozati javaslatának egyik részét elfogadta, sokkal megemissitott-ban hatott magára a kormányra, mint-ha a javaslat ellen foglalt volna állást.

Mert bebizonyította ország és világ előtt úgy le, mint felfelé, hogy ő nem-csak van olyan szabadságvá, mint a kormány, de sőt szabadságvá, mert nem áll meg a felúton. de egészen akarja azt, a mit a nemzet kíván. Nyilatkozata azon kiváló állásnál fogva, melyet a gróf a politikai életben elfogalt, a legnagyobb súlylyal bír s olyan enunciació jellegét adja annak, mely hivatala van momen-tuosus eredményeket idézni elő, mely — hinni szeretjük — biztosan kivívja a közöhatottá állapotok megteremtését. E s e m é n y az, mely magában is nagy jelentőségű, de melynek igazi jelentő-sége csak következményeiben fog meg-mérhetővé válni.

Soha kormánynak könnyebb hely-zete nehéz kérdéssel szemben nem volt, mint a minőt most a Szapáry-kabinet-nek, különösen az Apponyi beszéde után van. Soha kormány nem találta úgy a háta mögött a parlament összes pártjainak támogatását, mint a mostani, ha a polgári házasság kérdését megoldani akarja, ha rendezni kívánja az állam és az egyház közötti viszonyokat. Ezt a kedvező pillanatot elszalasztani legalább is könnyelműség volna a kormánytól, könnyelműség, mely magán boszúlná meg magát első sorban és egyedül.

Mert az új korszak inaugurálva van, megváltoztatni nem lehet; a közzsálem áttörte bilincseit, újra elfojtani nem lesz képes senki. És hiába intriguál egy te-hetetlen kisebbsége a többségnek, mely-nek szabadságvá humbujáról lehellva az álca, intriguál erőtlenség, czéltalanok lesznek. S ha a kormány elég gyöngye lenne, örökösétül vallani magát annak az alszabadságvá, mely csak czéger volt, de nem valóság tizenöt éven át, ha nem állna élére a nemzet felbuzdu-

lásának és nem vonná le a parlament mostani vitájából a konzekvenciákat, nem tarthatja magát egy óráig sem. A szombati nagy beszédben kibontakozott az az utóda, a ki ha kell, gyakorlati téren is beváltja azt, a mit szombaton pro-grammjával vallott: Apponyi kormány-kepessége és egyben népszerűvé is lett ezzel a kérdéssel.

Igy, vagy úgy, Szapáryval vagy nélküle, meglesz, meg kell, hogy legyen az a reform, melytől új korszakot fo-gunk számítani nemzetünk történetében: az igazi szabadságvá dicső, fényes kor-szakát.

Belföldi hírek. Uj pártlap. Az ország-gyűlési 48-as kör legutóbbi értekezletén el-határozta, hogy párt-közlönyt alapít s ennek kérésztitvelével Ugron Gábor, Hoitsy Pál, Holló Lajos, Komjáthy Béla és Bartha Miklós képviselőket bízta meg — Horvát költ-ségvetés. Az autonóm budget 6514,842 frt szűk-ségtől áll. A fedezet ugyanannyi. — Gróf Bethlen András földművelési miniszter most azzal a tervvel foglalkozik, hogy az erdélyi részeken — aközirtokosság hely-zeten segítő — a gumótermelés elő-mozdítsa. — A h a g y m á z á r v á n y P e-cset egyre terjed. A belvárosban 2000-nél több a betegnek száma.

Külföldi hírek. A hercegprímás Becs-ben. Simor János hercegprímás Becsben me-glatogatta Gaubert pápai nunciust és Gruscha bécsi érseket. — Dr. Koch tiszteletere de-cember 21-én nagy fátylasmenetet rendeznek Berlinben. — Szerb tisztek Orosz-or-szágban. Hir szerint az orosz czár meg-engedte, hogy szerb tisztek orosz katonai in-terzetekbe lépjenek. A szerb kormány kifejezte köszönetét a czár jóindulatának ez újabb bizonyosságért. — A z a n g o l t r ö n b e s z é d, melylyel a parlament megnyitottat, kijelenti, hogy Európa bekegyének biztossága a mult üle-szak óta nem csökkent. — A n e m e t k ö l t s e g v e t é s. Az 1891—92 évi bi-ro-dalmi költségvetésben a bevételek és kiadá-sok 1,136 645 888 márká összegben egyensúly-ban tartják egymást.

Országgyűlés. A képviselőház ülese nov. 26-án. Neppel Ferenc és Her-ma a Ottó beszéde után 11 óra és 10 perc-kor állott föl Szilágyi Dezső igazsággy-miniszter, hogy megartsa várva-várt nagy be-szédét az elkeresztelési ügyben. A beszéd va-lóban nagy volt: 11 óra és 10 perctől 1 óra és 5 perczig tartott, tehát 5 percz híjjával teljes két óráig. Szilágyi Dezső két dolgot védett, a rendelet helyességét és törvénye-ségét; s annyira védte, hogy több ízben is-metésekre esett. Pólmája főként Beóthy

Ákos és Apponyi Albert fejtegetései ellen volt irányozva; s Irányi Dániel határozati javaslatát azon a czímen utasította vissza Szilágyi, hogy az felesleges. — A jogi fejtegetésekben Szilágyi eleinte megróttá azokat, a kik a törvényesség szempontjait külföldi példákkal il-lusztrálták: de később, habár igen nagy ér-dekű fejt getéseiben Szilágyi maga is folyvást külföldön kalandozott. S végül érdekes előle-gét nyújtott a küszöbön levő házassági jog kodifikációjából.

Szilágyi után Beóthy Ákos és Ap-ponyi Albert szólottak, mindketten, de fő-kent Apponyi igen nagy hatással. Beóthy szel-lemesen adta Vissza Szilágyinak a reá halmo-zott iróniát, Apponyi pedig erélylyel és méltó-sággal állította helyre két irányban a saját eredeti álláspontját. Nagy jelentőségű Apponyi nyilatkozatában az, hogy azért nem tartja a kormány által választott módot czélserűnek, mert jobb módot tud, melylyel a c z é l t k o n f l i k t u s n e l k ü l i l e h e t n e e l é r n i. Micsoda módot? — kiabálta a kor-mánypárton néhány hang, — de Apponyi nem tartotta sem hivatásának, sem kötelességének, hogy pozitív javaslattal álljon elő, s elegendő-nek tartotta pusztán azon meggyőződését hang-súlyozni, hogy jobb módot tud, mint az, melyet a kormány kontemplál.

A vita utolsó szónoka Ugron Gábor volt, a ki két irányban támadta a kormány álláspontját: egyik a törvény magyarázati jog, a másik az illetékelen beavatkozás a családi jogba és a lelkiismeret szabadságába. Ugron igen szépen fejtegette Irányi javaslatának szűk-ségét, s magas színvonalon álló fejtegetésekkel illusztrálta a szónogyan levő kérdés vallási és politikai komplikációját.

Ma a vita valószínűleg berekesztetik.

Az orsz. függetlenségi és 48-as párt kedden d. u. 6 órakor Irányi Dániel elnök-lete alatt látogatott értekezletet tartott. — Napirend előtt az elnök bemutatatta az Erdélyi Magyar Közm. Egyesület megkeresését, mely a pártot arra szólítja fel, hogy az egye-sületnek a kormányhoz s a képviselőházhoz 1 millió sorsjegy-kölcsön engedélyezése iránt beadott kérvényt támogassa. A párt e te-kintetben elhatározta, hogy a kérvényre nézve akkor foglal állást, midőn a képviselő-ház elé lesz terjesztve. Targyalás alá kerültek ezután a pártkör alapszabályai, melyeket az e végbő okt. 2-án választott bi-zottság dolgozott volt ki s melyek a kör tiszviselőinek ha askörét, a kortagok jogait és kötelességeit s a tanácskozási rendet szabá-lyozzák. A tárgyhöz hozzászóllott Kis s Albert, Herma a Ottó (a ki nem találja szűkegesnek, hogy elzúlék pártkör alap-szabályokkal regulálzza magát, bár a munká-latban javasolt rendelkezéseket feltétlenül hely-lyes) és Horvát h Adam, mire az érte-kezlet az alapszabály-tervezetet egyhangulag elfogadta. Ezután a tiszviselői helyek betöl-

A „DEBRECZENI” TÁRSÁJA

Az elpusztult család.

— Elbeszélés. —
 Írta: Porcsalmy Gyula.
 (Folytatás.)

Gyoran teltek a napok, a nyár csak-hamar letűnt s beköszöntött az ősz.
 Lombfy meg mindig a Szentkeresztiek vendége volt. Ugy látszik, nagyon jól találta magát a szép vidéken s meg inkább a ven-degszerető család körében.

Pedig jobb lett volna ha erre a vi ekre nem kerül. Hány élet boldogsága lett volna megartiva, megmentve az esetben!
 A szülők nem tudták, hogy mily veszé-lyes embert kedvelnek vendégükben. Ok azt hitték, hogy csak huz iránt erzett mely ba-rátság tartoztatja az ifjút oly nos zu időre naunk. N-m tudták, hogy jóv sorsukat meg ez az ember fogja megteremteti.

Gondatlanul teltek a napok, hogy ott volt az ifju. Jolánka is csakhamar megvisasztalódott Gálóssy elemte fölött, Lombfy nem hagyta őket unatkozni. Kirándulásokat, látogatókat tettek s Lombfy csakhamar ismeret-essé lett a vidéken s ügyes társalgási modo-raert mindenki megkedvelte.

Csak egy volt, ki rossz napokat ért: Vadassy Árpád. — Ő neki kettele is kellett vigyázni: mártájjára és barátja menyasszo-nyára. Az eddigien több időt töltött Szent-keresztiekkel, mindennütt velük volt. Igeret-hez képest tudóitgató barátját; biztatva, hogy legyen nyugos, minc semmi baj.
 Nagyon nehéz volt e szerep. Ha Aran-

kával társalgott, akkor Jolánka rendszeren Lombfyval maradt. Neki pedig nem volt iyere, hogy Arankát Lombfyval hagyja s Jolánkát foglalkoztassa, jól látva azt, hogy a két leány mily érdeklődéssel viseltetik az ifju iránt.

Egy idő óta kezdte tapsztalni, hogy Gálóssy minel kevesebbszer jön szoba. Ha Jolánkától kérdezte, hogy mikor irt, az csak könnyeden válat voat. Azt is kezdte tapsz-talni, hogy Lombfy Jolánkának erősen teszi a szepet s az meg szivesen hallgatja a tó-kokat.

A gyana folyton erősödni kezdett benne napról-napra, de azért barátja előtt elhall-gatá ezt, ki pedig többször kérdé tőle leve-leiben, hogy Jolánka miért nem válaszol neki s ha igen, — csak sok sürgetésre s igen ritkán.

Egyszer végre meggyőződött a biztos valóról is.

A Szentkeresztiek lakásától mintegy 3/4-ed órányi távolságra, nyugotra bent a hegyek közt van egy gyönyörű völgy. köröskörül he-gyekkel körítve. Szűk hegyi uton lehet oda menni s a mint a nyugati részen kiakarunk belőle jutni, két óriási, meredek, kopasz szik-lafal közt juthatunk ki egy nagyobb síkságra. A hegyek déli s keleti részei sűrűben va-nak növe fával s járatlanok; az északi s nyu-goti részen levők pedig kopárak. A kis völ-gyon keresztül folyik egy kis patakocska, melynek csergése a természet ezen szép, né-ma templomában valami fenségese, andali-tóan hallatszik. A patak partján egy kis vízi malomocska van, a malom körül dus rét.

Egy őzi napon Vadassy fegyverével vál-lán, há egyes kutyájától követve, kirándult az erdőbe szerteszám. Utja végre ezen kies völgy

irányába vezette, oda megérkezve, mindjárt a völgybe vezető keleti hegyutnál, csaknem a hegy tövében, sűrű, árnyékos, bokros helyen lepihent, vadászakutyája pedig mellé hevered-t le.

Egyszerre halk beszéd üt meg füleit, a mely mindinkább kivehető volt. Szive nagyot dobbant. Olyan ösmerősök voltak a hangok. Kutyája is figyelni kezdett, majd morogni, de ő elhallgattatta. Nomsokára kivehetta a be-szélgetők alakját is: Lombfy volt az Jolá kával, más senki nem volt velük.

Gyanutlanul beszélgettek s viselkedtek egymás iránt. Karongogva jöttek, Jolánka szép szőke furtos fejét a Lombfy vállára hajtottta. Most már tisztán állt a dolog Vadassy előtt.

Közvetlenül az ő rejtekhelye alatt leültek, s neki ott kellett hallani a Lombfy ömle-dező vallomását, s a csókok elcsattanását, mikkel az új szerelem megpecsételtetett.

— Csak az a vad erdősz nem lenne min-dig ott nálatok — mondá Lombfy Jolánkához, kit ülésben átkarolva tartott.

— Abá! — gondola Vadassy, most jövök én s éppen jókor, legalább jobban megismerem emberemet.

— Eu is ugy utálom — válaszolá Jo-lánka — az a feltékeny bolond megbízta, hogy ügyeljen rám s az meg elég bérnyu, azt hű-segea követni.

— Ugy nézem, mint egy kemet, de ne felj edes, nem sokáig háborgat bennünket. . . . Vadassyban felfortt a vér ezen szavakra. Önkénytelenül fegyveréhez kapott. Szerette volna lelőni a könnyelmű teremteseket. De megis erőt vett indulatán. Felzaklatták Jo-lánka utolsó szavai. Eh, miért is ő olyan halo-gató természetű? Mibelyt háza meg, tisztába jön Arankával is, azután Jolánkával is.

A fiatalok észrevettek a zörgést, amit a melegtől ki volt pirulva; vagy talán egyet-ji

Vadassy mozgása okozott. Jolánka felállt s hivta lovagját is:

— Jer, menjünk innen. Itt közel mozgott valami, bizonyosan kigyó lesz. éa pedig nagyon felek tőle, mióta egyszer megijesztett. . . .

Ezzel megindultak a völgy nyugoti része felé, s csakhamar eltűntek Vadassy szemel elől a völgy kanyarulatában.

Akkor Vadassy felugrott s kutyáját szó-lítva, ellenkező irányba indult, kelet felé, meg pedig hazafelé. Hiszen már mindent tudott, miért kövesse őket?

Mittévo legyen? Irjon Gálóssynak? Vagy Szentkeresztieknek mondjon el mindent? De valyon a Jolánka utolsó ígerete nem megy-e akkor könnyebben teljedésbe? Jobb lesz a dolgot egyelőre elhallgatni, s csak Jolánt fed-deni meg. — Így gondolta jobbnak a dolgot.

Utja akaratlanul a Szentkeresztiek laka felé vitte. Mikor oda ért, önkénytelenül benyi-tott, s csak mikor az udvaron volt, akkor vette észre, hogy hol van, annyira elleptek gondolatai. Visszafordult volna, de Szentke-resztine észrevette s feléje sietett.

— Jöjjen, jöjjen — mondá kedves nyá-jaskodással — már ma Aranka kerestette. Hat hol járt?

Vadassy kezét csókolta, s tudatá a mamá-val, hogy most épea egy „elvezetés” körutat tett s nagyon kíváncsi, hogy Aranka miért igyekezett őt kitűntetni a kerestetészel.

Szentkeresztine mosolygott.

— Jöjjen be — mondá kedveskedőleg — mindjárt meglátja.

S ezzel bevezette a leánykák szobájába; de Arankát nem találta ott, mivel a konyhá-ban szorgoskodva, közel levén az ebéd ideje is már.

tése következett, még pedig a kör állandóan követett gyakorlata szerint, titkos szavazással. Első alelnök lett Thaly Kálmán, második alelnök Juszt Gyula. Az első alelnökségre Polonyi Géza is kapott több szavazatot, mint hogy följebb nem voltak értesülve arról az elhatározásról, hogy e tisztet, melyről még szeptemberben lemondott, semmiesetre sem fogadják el újra. Végül az eddigi három jegyzőhöz még harmat választották Kun Miklós, dr. Szadoszky József és Váillyi Árpád személyében. — Az értekezlet a választásokat ekként közmegegyezésre intézte el, fél 8 kor ért véget. A párt legközelebbi tanácskozása ma este lesz, mikor is az igazságszolgáltatás költségvetés kerül tárgyalásra.

A munkások balcsit ellen való biztatásáról benyújtandó törvényjavaslat a „Pol. Corr.“ szeriat kimondja ugyan a munkaadóra nevezte a szavatossági kötelezettséget, de megengedi nekik, hogy a kárpótlást vagy szerződés szerűleg megállapított tőkében, vagy biztosítás útján teljesítsék a kárpótlás összegét, teljes munkakeptelenség esetén 900-szorosat, egyéb csunkulások, benuások esetén 300—600-szorosat képezi a napibérnek. A 25—60 év közötti munkásoknak évjáradék is adható, melynek korosztályok szeriat kárpótlási tőke 6—15 % at kell kiteenni. A kereskedelmi miniszternek természetesen joga lesz megállapítani a biztosítás feltételeit s amaz intézeteket, a melyeknél az történhetik. Gyárosok és munkások teljes szolidaritás mellett, csak akkor alkothatnak önnálló szövetkezetet, ha a végbéli legalább 10 gyár s 2000 munkás áll össze.

Szapary Gyula német sűrgönye.

(Egy fényit ítélet tanúsága.) A miniszterelnökre nem kelleme végződött az a pör, melyet egy budapesti hírlapíró ellen indított a felseghez Székelyhidra a intézett német táviratának közléseért. Ugy folyt le a dolog, amiat előre lehetett látni. A fényitő törvényték nem láta fönforgolni a magántávirati titok megsértésének vétségét és a bepanaszolt hírlapíró egyszerűen fölmentette.

Erdekes az ítélet indokolása abban, hogy a törvényték szerint a magánvád jogkörét meghatározó törvényszakaszok intencziója a magántitok megőrzésére irányul, de állami titok megsértését — ha csak nem árulással — más nem követheti el, mint aki az állami titok őrzésével meg van bízva.

Világosan rámutat ez az indokolás arra, amit a közéletben oly sokszor vannak kesége. hogy a hírlapírásoknak nem földadata a közügyek terű szerzett értesüléseit elrejtteni a nyilvánosság elöl, ahova azok tartoznak.

Természetes dolog, hogy az újságíróknak komolyan meg kell válogatni a fűrésait és azt valóban meg is teszi a magyar hírlapíródalom. A kivételek közé tartoznak azok az esetek, melyekben tubuzogó riporterek megengedhetlen módon júnak egyes hírekhöz. Legtöbbször a titok őrzésére hivatott egyének indiskreziója folytán kerülnek közre olyan dolgok, melyeket a nyilvánosság elöl vagy általában, vagy időlegesen el akartak volna venni, és ez esetben csakugyan nem az illető lap felelős érte, hanem az, aki nem tud vagy nem akar titkot őrizni.

Egyébiratot jogosult még egy másik el-

mélet is. Az, hogy az állam kormányzásában és különösen a közigazgatásban felelősi felelős és megfordítva menő elágazásaiban általában mincenek titkok, miután a minisztertanácsot kivéve, minden alkotmányos és autonóm testületnek túlései nyilvánosak.

Es ha átmenőleg egy egy intézkedést, kivált ha fel stádiumban van, jogosultan vonnak is el a közönség tudomása elöl a végen minden közügy a nyilvánosság elé tartozik és bár oda is terelgetnek kivétel nélkül!

Semmi sem nyujt erősebb biztosítékot a hazafias és becsületes közigazgatásra, mint az, ha a kormány és a hatóságok rendelkezesei a legszelebb nyilvánosságra júnak és meg van adva nemcsak a közzétételnek, de a szabad véleménynyilvánításnak alkalmá is.

Már amí a fönforgó esetet illeti, a kérdés első sorban nem az, hogy a miniszterelnök német táviratát milyen uton szerzte meg a vád alá fogott tudósító, aki egy ismeretlen emberre hivatkozik és látszólag nem követett el egyéb hibát, mint hogy egy szembeszökőleg nem a nyilvánosságra szánt okmány megszerzésére fölhasználta a kínálkozó alkalmat.

Két részből áll itt a tulajdonkép lényeges kérdés. Abból, hogy a lap, melynek a német sűrgöny birtokába jutott, helyesen tette-e, mikor azt közölte. És abból, hogy helyesen, önerzetesen cselekedett e a magyar kormány-elnök, mikor a magyar földön időző magyar királyhoz német táviratban tett jelentést?

Voltakép itt döl el mindjárt az első kérdés is. Mert nem lehet megbotránkozás nélkül tudomás venni arról, hogy Szapary Gyula gróf a hírlapjának német tudósítást küld, és önkénytelenül tápot nyer a gyau, hogy a magyar kormány általáná figyelmen kívül hagyja azokat a tekinteteket, melyek az udvarral való érintkezésben is kötelezik, mint a nemzet mandataríusát.

Es ez az érv az, mely a német távirat közlésénél döntött, daczára annak, hogy azt az illető lap nem kapta s nem kaphatta sem a kabinetrotatól, sem pedig a szekélyhidi táviró hivataltól.

Az úgy különben kétszeres interpelláció tárgyat képezte annak idejében a képviselőházban is. Es meg vagyunk győződve, hogy az interpelláló képviselők, vagy mások akkor is szöva teszik a dologt, ha nem egy lap útján, nyomtatásban értesülnek a német sűrgöny küldésének tényéről, hanem más megbízható alakban.

Szóval, a miniszterelnöknek nem az volt a hivatása, hogy a német távirat közreadásának lefolyását kutassa ki bünyenyítő uton, hanem hogy igazolja magát a megütözést keltő tényért, melynek rosszhiszeműséget a közöl ellen indított hajcsa csak megerősítette.

HELYI HIREK.

* A tegnapi közgyűléshez. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűléséről tegnapai tudósításunkban beszámoltunk. A közgyűlés — aránylag rövid idő alatt — számos fontos tárgyat intézett el. de mint mások, úgy most is azt tapasztaltuk, hogy a legfontosabb tárgyakhoz alig szöluotak hozzá a bizottsági tagok, míg a kevésbé fontos tárgyakat ugyancsak megrostálták. A félveendő

nagy kölcsönhöz például egyetlenegy bizottsági tag sem szöloott hozzá, holott úgy lehet, hogy e nagy kölcsönt a jövő nemzedék nagyon megfogja silynieni. Külömben az is igaz, hogy egyszerű hallásra az ilyen kérdéshöz hozzászólni alaposan nem is lehet, már pedig arról gondoskodva volt, hogy a kölcsön föltételéről a nagy közönség előzetesen ne szerezhesen tudomást, s ezen ügynek még a hírlapi szöllötését is rossz néven vették. Így járnak el minálunk a legfontosabb ügyekkel, holott teljes bizalmat a közügyeknek csak a nyilvánosság szerezhet, de hát Debreczenben azt hiszik, hogy a közügyeknek nyilvánosság elöl való elvonnása mély bölcsességet takar!

A mily simán folyt le a nagy kölcsön tárgyalása (ha ugyan tárgyalásnak mondható az, midőn senki sem szól a tárgyahoz), annál nagyobb port vert fel a mérnöki hivatal új szervezéséről szölo javaslat, továbbá a csikó-telep ügye. Ez utóbínál egyik városatyá még azt az ismeretlen dolgot is megmagyarázta, hogy hány oldal a vároalunak! Az ilyen termeszetrázi fejtegetések aztán arra valók, hogy a közgyűlés idejét fölemésszék. de a tárgyat nem világosítják meg. A csikó-telep fölállítást különben a gazda-közönség nem nagy rokonszavval fogadta, ugy szintén kifogásolták a városi ménes föntartókat, melynek eltörlése végett — mint egyik bizottsági tag kijelentette — indítványt fognak beadni. — Egyik felszölalásból örömmel gyözüdtünk meg arról, hogy a színház segélyezésének ügye már a polgári osztálynál sem találkozik olyan ellenszenvvel, mint eddig találkozott. A kulturális intézmények fenntartásának eszmeje tehát napról-napra hódít. A póttársorsorozatba föl volt véve a színházi ideiglenes segély kérdése is, de ezt ezuttal levették a napirendről, mert azon fordulat állott be, hogy Gyöngyi Izsó hajlandónak nyilatkozott színházunk igazgatásának gondjait teljesen magára venni s míg ez a kérdés el nem döl, addig a segélyezés módja felett se lehet dönteni. A közgyűlés jegyzőkönyvét ma d. e. hílteljesítették.

* A „Csokonai-kör“ felolvasó estei rendkívül érdekesnek íkerkeznek. A december 4-iki felolvasó ülést gróf Vay Daniél, a derek t'renetről felolvasása is fogja gazdagítani. Ugyanekkor olvassa föl Vertesi Arnold legújabb elbeszélését. — A december 18-iki felolvasó ülésnek kiváló érdeket fog kölcsönözni gr. Zichy Géza a jeles költő, a Kistoludi és Pefői társaságok tagjának felolvasása, ki közremöködést a legnagyobb szívesseggel megérte, bár, mint a Csokonai-kör elnökéhez, Veresi Arnoldhoz intézett levelében írja, annyira el van foglalva a jelen munkával és a jövö gondjaival, hogy barnóvá hínak — Debreczenen kívül — sehova sem menne. De hozzánk eljön. »Barhol vagyok is, — írja — mindig hajdumegyieink,

mondá Jolánka felugorva, távozásra készen — epen arról az emberről nem! Vadassy eleje allt. — Halgasson meg kisasszony, legyen kegyes bevarni, mit akarok mondani; addig nem bocsátom... — Hisz ez erőszakosság... — Nevezze anaak, de legyen egy kis türelemmel. Sokkal fontosabb a dolog, mintsem meghallgatás nélkül hagyhatna. Jolánka durczasán foglalt helyet egy fötelsen s kezeivel kötője csipkejét kezdte tepdelni. Vadassy Jolánka elé állt s kezeit összehozva melles, komoran folytata: — Ez a jó barátom, ki annyira imádjá meggyedet, semmit sem tud arról, hogy ön azota már egy leha ember tetszelgéseinek a rajja lett, hogy ott hagyta a hű jegyest, megszegte az esküt, mit neki tett... — Az nem igaz! — mondá Jolánka hevesen, hejyerői felegyenesedve, miközben arczá lángvoros lett. — Bárcsak ne lenne igaz — folytató a mely sóhajjal az erdesz — akkor nem is lenne felulva ez a kis család boldogsága. Vagy azt hiszi ön, hogy én nem tudok itelni viseletükből, tetteikből, beszédeikből? Hat az erdei kigyóktól sem fél-e? — Ah! Ön erdesz ur ezek szerint csak kem itt naunk — válaszola haraggal s fölkelve ülőhelyéből Jolánka — jegyezze meg magának, hogy kemre nincs szükségünk... — Az ifju arczát mely pir borita el e szavakra, hangja elfogódott, de kevés idő múlva erőltetett hangon válaszola: — Teved, nagyon teved kisasszony, ha azt hiszi, hogy kem vagyok. En csak barátomért s kegyedért teszem ezen figyelmeztetést, meg e kis család boldogságáért, mi fel lesz duva. Az Isten kérem kisasszony, ne hallgassa meg azt az üres beszédu embert, mely láthatja, hogy az csak olyan, mint egy lepke, mely virágról virágra száll s ha megizielte egyik virag mezet, azután a másikra száll... — Elég volt — mondá büszkén kiegyenesedve a leány — elhallgattam, hogy engem sertegetett, de hogy egy olyan embert serte-

debreczeninek érzem magamat s minden alkalmat örömmel ragadok meg szembe nézhetni azokkal a becsületes magyar emberekkel, akik ugyan nehezen mondják ki e szót: »szertettek«, de ha egyszer kimondták, szavuknak állnak holtig. — A későbbi felolvasásokra is több kiváló író ígérte már meg eddigi felolvasását és Debreczenbe jövelelet, így Kis József, Szana Tamás, Szabó Endre, Eötvös Károly, dr. Kunos Ignác a jeles orientalista és m. t. akadémiai tag stb.

* Új vizszabályozó társulat. Az alsó nyíri belvízek lecsapolása által érdekelrt birtokosoknak társulati való alakulása czélból ma d. e. érdekeltségi közgyűlés volt Hajduvármegye székesházaák gyűléstermében. A közgyűlés elnöke volt: Rászó Gyula alispán, jegyzője: Veszprémi Zoltán Debreczen város képviselietlen megjelentek: Simonffy Imre polgármester, Beszler Lajos tanácsnok és Balogh Mihály főmérnök. Rászó alispán ismerteti a társulati alakulás czélját: Az alsó nyírvideki vízlecsapoló társulat czélja: egyrészt a Berettyó-Körösí szabályozó társulat köteleseggel képező Kék-Kálló főcatorának, mely két ágban a derecske h. bagoi határszélitől és a konyár-n-letai ut Konyár melletti hidjától kidulva, azután egy közös főágba egyestülve, Bakonyzsegnél ömlik a Berettyó folyóba, kiépítést szorgalmazni és ahöz saját hozzájárulást mérvét és módozatait megállapítani, másrészt az u. n. »Alsó-nyírvideki folyások«-nak rendezését a VII. ker. kulturamérnöki hivatal által készített 224/1888. sz. a., a körülményekhez képest, esetleg még módosítandó tervek alapján együttesen, vagy érdekcsoportok szerint, keresztül vinni. Beszler Lajos tanácsnok kijelenti, hogy miután a kaszálók időközleg telekönnyileg helyszelítették s így azok nevei ma már tudva vannak, velük érintkezhetni, az érdekelrt kaszáló birtokosokat nem képviselhetik azok megbízása nélkül. A társulati alakulás mellett szöt emeltek Gál Elek és Babics József. A társulati alakulás ezután kimondatott. Szank a Dezős kulturamérnök felolvasása a társulati alapszabályokat, melyeket egyenkent megbeszéltek az érdekeltek. A társaság hivatalos czime: »A alsó-nyíri belvízek lecsapolására alakult társulat.«

Mindeu 100 kataszteri hold a közgyűlésen egy szavazatra jogosít. Az alapszabályok elfogadtatván az érdekeltek által, elnökke egyhangulag gróf Szapary György (ki személyesen volt jelen) kiáltott ki. Alelnökké pedig Simonffy Imre szelint egyhangulag. Választmányi tagokká megválasztattak: Ámosdrol Fráter Imre, Bagamerőli latin szertartású kanonok képviselője, Erkenéz közsegiöl Szávi Ferencz, Erseményből Szunyog Zsigmond, H.-Bagosról Cselley Károly, H.-Pályiból Bernath István, Babics József, Kókáról Horvath Károly, M.-Pályiból Klobuszky István, Paksy Albert, Szartori Dezős, L. Letáról Marjai Péter, Barna Péter, Vertesről Frater Gyula, Deresi László, Debreczenből: Kovacs Sandor, Balogh Mihály, M.-Percsől Oroscz István, Samsonból Budaházy Gyula, Percsől Kohutovics Janos, Acsadról Baró V. Percsey Jozsef, Újfaluasi Eadre, Martonfalváról Revczy Jozsef, V. Szabolc Janos, gr. Károlyi Tibor, Szögyenyi Janos, Gál Elek, Nyír-Lugosról Partai Ferencz képviselietlen Dr. Gortvai

gessen, ki távol van s ki derekabb ember nemcsak önel, de mindnyájunknál s a kit szereték én is, azt nem túrom. Maskulömben részemről ájalom magamat.

Ezzel a tökeletesen megsemmisített Vadassy mellett kevélyen ellépkedve, eltávozott a szobácskából.

Vadassynak nehezen estek ezen szavak, azt a csalcsap embert fölbe helyezni, nemcsak neki, de még a többi barátainak is s ez a kevély elutasító hang, mikor ő jöt akart. Nagyot sóhajtott, fegyverét felvette s kifelé indult.

— Te leszsz az oka tönnyelnt leány, ha e család boldogsága tönkre megy. Légy felelős érte Isten elöl, az mindent megtehettem értetek... mondá felhangosan, nem véve észre, hogy Jolánka epen abban a szobában ül egy kis olvasó asztalka mellett, a mely szobában ő keresztül ment. Jolánka felugrott s akjai köztü éles szíszesent hallatott. Labával egyet dobbanított s kis kezét ököibe szorítva, megfenyegette a távozót: — Csak te ügyelj magadra, én nem félek. A mai napot megkeserülöd még, menyasszonyoddal fizetsz érte!

Ezeket oly hangosan mondá, hogy még Vadassy is hallhatta az előszobában.

Az ifju megállt. Vissza menjen? Hisz akkor szetmorzsolja azt a leányt, ki boldogsága mereszlet belenyúl; teszi ezt még most, míg nem késő. De nem, még sem teszi, nem viszi vlegletkig a dologt. Utóvégre az a leány most fel van ellene ingerelve, ő is erősen megdorgálta, nem szöl neki tehát most semmit, annyival inkább, mert ez a leány az ő Arankájának testvére!

Élindult, czéltalanul bolyongva egyik hegyről a másikra, egyik erdőből a másikba. Késő éjszaka volt már, mikor szakadó esőben hazáerbevert.

Ott már egy parányi levele várta ír-asztalán. A címzet vonásainak határozatlansága női írásra vallott. Mohón bontá fel s olvasá el.

(Folyt. köv.)

is? Némán fogott az ifjuval kezét, s egy kis csomagot adott át neki, erősen megparancsolva, hogy itt most nem szabad kibontani.

Vadassy mosolyogva vette át az ajándécsomagot, adtt is érte egy kezeskötöt Arankának, s jó kedvvel kérdezte:

— De odában a másik szobában szabad lesz felbontanom? »Az« már nem »itt« van. Erre megkapta az engedélyt.

Az ifju átment a másik terembe, a leányka pedig egy ottománon foglalt helyet, egy albumban lapozgatva várta a hatást.

Keves idő múlva visszajött Vadassy, oda ment a leánykához, átkarolta s megcsókolta. Az nem ellenkezett.

— Nagyon köszönöm édes angyalom — mondá az ifju szenvedélytelten hangon — ezt a nagy figyelmet. Lásd én nem is tudtam, hogy ma születésem napja van. Örökké megörzöm az emléktárgyat — vagyis megörzük együtt ugy-e?

A leányka azt mondta rá: »legyen úgy!« Ez még jobban tetszett Vadassynek. Újra csókkal fizetett a kedves leánykának, a ki viszonozta, de most epen rossz... vagyis a legjobbak, mert epen a mama belepétt. Vadassy nem jött zavarba, karafogta Arankát s Szentkeresziné elébe vitte:

— Legy anyám helyett anyám. Szivesen kérem hitvesemül leányotokat. Nem valloztunk egymásnak annyiszor szerelmet, de azért jobban is szerezük egymást...

Itt elinallatott. Eszrevette, hogy rossz dolgra tert at e pillanatban. Szentkeresziné nem ügyelt most egyebire, csak amit látott s hogy Vadassy megkerte a leányát...

— Áldjon meg az Isten benneteket — mondá s elkezdett sírni, mit leánya sem késött követni.

Vadassy kezét csókolt az áldott jó nőnek, ki megcsókolta okot s azután Szentkeresziné ment Arankával, ki a kedvelt ifju szandékát szivesen hallgata s áldást adta rájuk.

Epen ekkor ért haza Jolánka Lombfival. Jolánka közönyösen hallgata, hogy nővérét megkerte Vadassy, ugy látszik, hogy nem lepte meg, de nem is volt kedvére. Lombfi már egészen másképen tett. Mihelyest az öreg

Szentkereszti bemutatá Arankát és Vadassyt mint jegyeseket a hazajötteknek, Lombfi fölaltá magát a legörvendezőbb arczczal a világon, gratulált Vadassyknak, kit düh fogott el, mikor hírtelen visszagondolt a kora délelőtti kihallgatott beszédre, — de Lombfinak ez a nyajas tette mégis lecsilapítá, amiert ő is anynyi elnézéssel volt Lombfi és Jolánka iránt, hogy nem szöltek nekik az nap semmit arról, amit hallott.

Ettől kezdve Vadassyt egészen mákéja foglalta el s némileg hanyagoló is a barátja által reá bizottakat, ugyanarra, hogy egyszer csak azon vette észre, hogy Jolánka és Lombfi nem is nagyon titkolják, hogy érték egymást; sőt Lombfi birtok után nezett, hogy hazameve apaí örökséget kivegye s ezen a vidéken vegyeva magának birtokot. E végett haza is utazott, azon erős ígérrettel, hogy nem sokára visszajö.

Vadassy látta a fenyegető veszélyt. Gálowsinak ezt az időt kellett volna felhasználni az eljöveteleire, de távol volt a hazából. Vadassy tehát nem tudott egyebet tenni, mint Jolánkát figyelmeztetni kötelesegre, esküjére.

Erre alkalom csakhamar kínálkozott. Egy zord, késő őszi delután egyedül találta Jolánkát Vadassy. Aranka anyjával a szomszéd faluban volt látogatásra, Aranka egyik barátánál. Jolánka főfájás ürügye alatt nem ment, nehogy kérdésöködjének töle völegényéről, kit feledni szeretett volna.

Vadassy nagyon megörült, hogy Jolánkát egyedül találta, ki bár többször említte, hogy atya is itthon van, de azért Vadassy nem távozott töle.

— Egy pár komoly szóm lenne kegyedhez — kezdé Vadassy hosszas szünet után — olyan, mely életbe vág. Halgasson meg kerem s ne vegye föltem rossz néven.

— Csak tessék beszélni — mondá Jolánka hidegen.

— Barátom Gálósy Kálmán — kezdé merően a leány szemé közé nézve, ki eispádvá s megdobbenve nézett rá — ez e jó barátom kert fel arra, hogy...

— Nem akarok semmit sem hallani —

Bertalan, Szent-Györgyi Károly, Dessewffy Károly György megbizalmat, és igeri... — Az érdekelrt Debreczen vágyulésen 58 birtok mélyesen, részint óra után ért véget.

* Színház.

czímű bohózatot is idei újdonságok köadattak legközelebb, jó ízlés hanyatlása, vid oprerett adna.

Mándoky Béla

ho 4 én ünnepli, a 30 éves jubileumát a debreczeni közgyűlés regibb kedvenceinek fölfelel a »S...« választotta, melybe föl először a debrcdarab szerepelt elem: László, Palot, Tajkerti Berta, Kordorfi, Balassa, Göl előadás folyamán lesz, melyben Mandolentia vesznek részükét igerkeznek s hogy Mándoky tit megjelpetéseben főszínes, egy dícsérelt a jól végezt köte nyugalomba!

* Esküvő.

Ky... rás, miniszteri osztály, ho 25-én kélt egy lona kisasszonyt. Könyves Toth Károly esküvő a családi körben tartott nap frigyét!

* Dohány bevé

belügyminiszter a tette a törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

csak oly egyeneket, biztosi minőségben sokhoz, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

nyek és szabályozás közgazgatási biztosi minőségben, gyakori azon teendőit, dekre nevezte fel, apján kiadott eszavainak és biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

magától értelven, a közgazgatási biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

magától értelven, a közgazgatási biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

magától értelven, a közgazgatási biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

magától értelven, a közgazgatási biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

magától értelven, a közgazgatási biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

magától értelven, a közgazgatási biztosi minőségben, a kik azoz mint törvényhatóságok részére engedélyt a dohány beállítására, a m. kir. társaságok részére engedélyt a dohány beállítására...

* Fagy. Közpok után vgre a fagy. A pocolyák nek öröme,

Bertalan, Szent-György-Ábrányból Szabó Kálmán, Dessewffy Kálmán. A gyűlés végén Szapary György megköszönte a benne helyezett bizalmat, és igéri, hogy arra méltó is fog lenni. — Az érdekelte terület 29 ezer hold, ebben Debreczen városnak 6600 holdja van. A gyűlésen 58 birtokos jelent meg részint személyesen, részint képviselve. A gyűlés 12 óra után ért véget.

* Színház. Tegnap „A fenegyerekek” című bohózatot ismételték nyolczadszor. Az idei újdonságok között „A fenegyerekek”-et adják legtöbbször, a mi sajnos bizonyosága a jó ízlés hanyatlásának! Ma és holnap két rövid operettet adnak.

Mándoky Béla színművésztök december hó 4-én ünnepli meg színesi működésének 30 éves jubileumát s ugyanakkor búcsúzik el a debreczeni közönségtől is, melynek ő a legregibb kedvencei közé tartozik. — Bucsú-félepeül a „Sheridán” cz. színművet választotta, melyben ezéltől 25 évvel lépett föl először a debreczeni közönség előtt. A darab szerepeit elsőrendű tagok játszották, u. m.: László, Palotay Piroksa, Konkoly Emília, Tájékerti Berta, Komlóssy Ilonka, Hadai, Andorfy, Balassa, Góth, Mátrai s Hegyesi. Az előadás folyamán egy kis hangverseny is lesz, melyben Mándokyé, Pola Jenny és Valentia vesznek részt. Az előadás kiváló érdemeket ígérkezik s úgy vagyunk értesülve, hogy Mándoky tisztelői ez alkalomból szép meglepetésekben fogják részesíteni. A jubiláló színész, egy dicsőletes pályá megútása után, a jól végzett kötelesség tudatával mehet a nyugalomba!

* Esküvő. Kvassay Ede cs. és kir. kamarás, miniszteri osztálytanácsos és jó nevű író, h. hó 25-én kelt egybe Debreczenben Markus Ilona kisasszonnyal. Az esketési szertartást Könyves Tóth Kálmán lelkes úr vezette. Az esküvő a családi gyász miatt a legszűkebb körben tartott meg. Boldogság kísérje az új pár frigyét!

* Dohány beváltás. A magyar királyi helyügyminiszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A kincstár részére engedély mellet folyó évből termelt dohány beváltása közelebb fogva eszközöltetni, a m. kir. pénzügyminiszter uraknak tárgyban folyó évi október hó 27-én 111.539. sz. a. kelt átirata folytán felhívom a törvényhatóságokat, hogy a kitűzött beváltási határidőnek haladéktalan közhírre tetele iránt intézkedjék s egyáltalán minden beváltási állomásra egy-egy, ezen feladatra alkalmas egyent közgazgatási biztosi minőségben rendeljen ki. Megjegyzem azonban, hogy az egyes beváltási állomásokon ugyan több törvényhatóság területéhez tartozó termelők dohányai is kerülnek beváltás alá, de ily esetekben is csak egy, és pedig azon törvényhatóság közgazgatási biztosi kiküldetése szükséges, melynek területén a beváltás tényleg eszközöltetik. Együttal figyelmeztetem a törvényhatóságokat, hogy csak oly egyeneket rendeljen ki közgazgatási biztosi minőségben az egyes beváltási állomásokhoz, a kik azon beváltó-hivatalhoz, melynek mint törvényhatósági biztosok működnek, mint kincstári dohánytermelők beváltás vegett dohányt nem szállítanak; továbbá hogy a beváltási körzetben fekvő nagyobb dohány termelő községek jegyzőinek törvényhatósági biztosi minőségben való kirendelése szintén mellőztessek. Mind a kincstár, mind a dohánytermelők érdekei, valamint a fennálló törvények és szabályok azt követelik, hogy a közgazgatási biztos, a beváltásnál folytonosan jelen legyen, gyakorolja a dohánybeváltás körül azon teendőit, melyeket a dohány jövedelre nevezve fennálló törvényes szabályok a apján kiadott és minden dohány beváltó hivatalnál és bizottsági állomáson tekintetes vegett rendelkezésre álló dohány beváltási utasítás határoz meg. Minthogy több ízben említett panasz az iránt, hogy a törvényhatóságok oly egyeneket nevezzenek ki biztosi minőségben, kik hivatali állásuknál fogva a beváltási idő alatt, alig egy párszor jelennek meg; egyidejűleg a törvényhatóság feladatává teszem azt is, hogy törvényhatósági biztosokul csak oly független egyeneket nevezzen ki, a kik a beváltásnál folytonosan jelen lehetnek s a beváltásnál sem a termelők, sem a jövedel irányában pártállást nem foglalnak el. A közgazgatási biztosok számára, tekintettel az eddigi gyakorlatra, ez alkalomra is három forint napdíj állapított meg. A beváltási állomásra más helyről kiküldött biztosoknak a szabályszerű uti költségek is meg fognak térítettetni, azonban helyben lakó közgazgatási biztosok által, napidíjakon kívül, egyéb illetmények egyáltalában fel nem számíthatók; magától értetvén, hogy a helyben lakó közgazgatási biztosok is a napdíjat csak a beváltásnál valóssággal eltöltött napok után élvezendik; ezeknek tehát azon napokra, melyeken a beváltás szünetel, napi díjak nem engedélyeztetnek. Az uti számlák érvényesítésére a m. kir. pénzügyhatóságok vannak hivatva, mielőtfogva felhívom a törvényhatóságokat, hogy a dohány beváltáshoz kirendelt közgazgatási biztosok által betherjesztendő uti számlákat a vármegye alispánja utján közvetlenül az illetékes pénzügyhatóságokhoz küldje be. Végül utasítom a törvényhatóságokat, hogy a kiküldendő biztos nevével az illető m. kir. dohánybeváltó felügyelővel idejekorán közölje.

* Fagy. Kődös, esős, lucskos, havas napok után végre az éjjel beköszöntött a kemény fagy. A pocsolókat jeggánczél földi a gyermekek öröme, kik a korcsolyázás elemeiben

gyakorolják magukat, vigan csuszkálván a csizma-talpat kopatós sima jégen. Az utak keményre fagytak s ha valamivel több hó fedné a földet, most már jó szánut lenne. Közégszégi szempontból is nagyon kívánatos, hogy a kemény, fagyos idő állandó legyen!

* A debreczeni árverési csarnok ügyében újabb fordulat állott be, a mennyiben az engedélyért Katz Jakab és Kövesdi János folyamodtak a keresk. minisztériumhoz. Nagyon sajnálatos volna, hogy ily nagyfontosságú intézmény felállításánál mellőzteszének azok, a kik ezt kezdeményezték t. i. Zádor Lajos és dr. Balkányi Miklós, és megadatnék az engedély Kövesdinek és Katznak; holott Zádor és Balkányi már bebizonyították, hogy ez intézmény felállítására minden tekintetben hivatottak.

* A szomszédok. Lövés az éjben. Barta Mózes, biharmegyei vertesi lakost a napokban éjjel a házrészbe ugatása ébreszté fel alából. Barta fegyverét magához véve, az udvarra ment, a midőn észrevette, hogy valaki fut előle. Ekkor szólította az ideget, de az futott tovább és nem válaszolt. Barta utána lött s oly szerencsétlenül talált, hogy az ismeretlen halva rogyott össze, kiben később Saffai Imre vertesi lakost ismerték fel. Bartát letartóztatták. — Derecskén a községi penztárból rendetlen pénzkezelésnek jöttek nyomára. Eddig körülbelül kétezer forint hiányt találtak. Az alispán Lázár alszámvevőt küldte ki a vizsgálat megejtésére és jelentéstetel czéljából.

* A művirág-készítést városunkban Szirmai Ernő és Szarvas János asszony honosította meg s oly kedvelté tette ezen szép ipar-ágat, hogy azt napról-napra többen és többen onatják elsajátítani, sőt a bál-cotillon-jelvényeket is művirágból készítetik s nem küldenek e jelvényekért pénzt más városba, vagy éppen külföldre. — A gazdasági akadémia hallgatói decz. 10-iki táncestélyükre a cotillon-jelvényeket szintén Szirmai Ernő asszonynál rendeltek meg, kinek művirág-készítő tanterme már megnyitott s a tanfolyamra minden nap be lehet iratkozni. A művirág-készítés nem csak jövedelmező iparág, hanem egyuttal igen kellemes, szórakoztató foglalkozás is, a miért annak megtanulását különösen a fiatal leányoknak nem tudjuk elege figyelmeztetést ajánlani!

* Debreczeni sertsávasár nov. 24-én (A debreczeni tókapitányságnak a kőbányai tskeresk. csarnokhoz intézett hivatalos értesítése.) A Sovány sertes 33—34. Hízalásra való 35—36 kr. I-ső rendű 39—40 kr. II-od rendű 37—38 III-od rendű 39—41 kr. Malaczi sűdő 36—39. Felhajtott 1600 db. Eladott 1065 db. Az üzlet irányzat gyenge.

* Husarak megállapítása bejelentve 1890. nov. 26-ot decz. 3-ig. — 30 kr Kovács Jánosnál csapó u. 374. sz. a. — 34 kr Rácz Gy. nál czegeled-utca 2599. sz. csapou. 587. sz. a., Bence Józsefnél csapó-u. 687. sz. a., 36 kr Rácz Gy. csapó 358., a meszáros társaságnál mester u. 3655., csapó u. 240. és 376. könyök u. 574. sz. a., kut u. 2323. sz. a. — 40 kr Kovács Jánosnál a hentes székben, csapó 327. és a meszáros társaság 18 székben. 42 kr Ungvári Andrásnál piac l. székben, czegeled u. 55., dedó u. 125 sz. a. 44 kr a három izraelita meszárszékben a piacon. — Jegyzet: Ungvári András három székben 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krajár drágább.

* Külső használatra. Testrészek fájdalmait, okozos és közveszélyes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll féle francia borsesz”-szel gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponkint utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által Bécs, I. Tüchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kirendő az ó gyári jelvényével és aláírásával. 4.

Közgazdaság. Gabnaárak (Budapesti terményi tőzsde nov. 25.) Buza tavaszra 8.05 pénz, 8.07 árú, buza őzre — pénz, — árú, május—júniusra — pénz, — árú. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.27 pénz, 6.29 árú, aug.—szept. — pénz, — árú. Zab őzre — pénz, — árú, tavaszra 7.30 pénz, 7.35 árú, Káposztarepce augusztus—szeptemberre 13.50 pénz, 13.55 árú.

Szakértői szemlei — Zárt ajtók mögött. —

Igazán különös, hogy a járásbíró ur, e minden ízében ideges ember, ma ünneplés előzetekénél üdvözlő a belépő felperest s székét helyez számára a saját asztala mellé, mely éppen a két ablak között van elhelyezve s így a kopottas ablakredőnyökön át a betolakodó nap sugarak nem sűrűk azt a szép, de oly sok tájalmat magába rejtő fekete szem párt, melyeket a felperes, egy meglepően csinos nyúlak terméttől hólyg valhat magának.

A szép hólyg leül. Bódító parfüm-illatos selyem-kendőjét szórakozottan tapasztgatja ajkához s csillogó fekete szemével kíváncsi tekintetet vet az ajtó felé. Szíve hevesebben dobog a rendesnél, mert bizik póré igazságában és semmi kétsége, hogy neki fognak igazat adni a szakér-

tők, azok a pedans, nehéz-szavu emberek, akik csak a sablonzerű udvariassághoz értenek, de a bíró tekintete előtt még a műveket is zavartan tudják kiejteni.

Pontban tíz órakor jelenti a hivatal-szolga: —

— Tekintetes ur a szakértők megérkeztek.

— És az alperes? — kérdi hivatalosan a járásbíró ur.

— Az még nincs itt, könyörgöm alásan — válaszolt a hivatal-szolga.

— Nem tesz semmit. A szakértői szemlét nélküle is megtartjuk. Küldje be az urakat!

Két szalonruhás uriember lép be az ajtón, olyan kellemetlen karbol-szagot hoznak magukkal, mely érezhetően vegyül össze a szobában szétáradt parfüm illatával.

A felperesnő illatos selyemkendőjét most sokkal izgatottabban tapasztatja ajkához, arcára levonja fekete csikós selyemfátyolát. De ezzel legkevésbé sem tudja elpalástolni arcza pirulását.

A járásbíró ur a kiszámításig komoly bírótekinetlyvel emelkedik föl székeről, magához veszi a jegyzői asztalon elhelyezett kis dobozt s miután letérdeli a hivatalos pecsétet s egy lopott pillantást vet a piuló felperesnőre, odafordul a szakértők felé.

— Figyelmeztetem önöket, hogy mint szakértők és tanúk lettek beidéve. Valomá-saikra esküt kell tenniük, tehát csak a tisztá igazságot mondják meg, felírve minden kollegiális részrehajlóságot!

Aztán meglepő, barátságos ritmikus hangon folytatá: —

Különös, igen különös dologban ker-jük szakértői véleményeiket. A tárgy, mely fölött önök szakértői szemlét fognak tartani, természetes valami, mely — miként önök is, uraim hirdeteikben hangsúlyozni szokták — nem a hiszóságot czelezza, de egészségi szempontból is föltétlenül szükséges. De itt is főnáll az előítélet. Szép hólygnel — e közben udvariasan a felperes nő felé mutat — mind-járt hiszóságra gondolnak sokan, mert hisz maguk a hólygek is titkok csinálnak belőle. Eppen azért discretió mellett kell megtartanom a mai tárgyalást s kérem önöket, urim, ne vigyék ki vallomásaikat a terem falai közül.

Barátságos szavait bevégezve, fölynitotta a kis dobozt, aztán kigöngyölt a selyem-papírból egy egészen — új alsó és felső műfogósort s oda helyezte a szakértők elé.

— Ime, uraim, e műdarabot felperesnő rendelte X fogorvosnál. Két heti használat után visszajár a darabot, melyért 150 frtot fizetett, azzal indokolva, hogy nem használhatja a darabot, míg ezzel szemben a fogorvos szálrdul megmarad állítás mellett, hogy a darab jó s vonakodik visszadni a fölvegt 120 frtot. Itélnék tehát önök, mint szak-értők.

A jó urak moolyogva tekintettek a leg-újabb amerikai mód szerint légnymómsára készített műfogósról s az egyik már köhintett is egyet, hogy hozzáfogjon a kritikához, miközben János a hivatal-szolga jelenti: —

— Dr. Nix, alperes képviselője meg-jelent...

A szép felperesnő e szavak hallatára hangos sikoltásban tört ki s ajátlan hanyat-lal vissza székere.

— Az istenne, mi történt... talán rossz-szul érzi magát nagyszó?

— Nem... nem... kérem... visz-szavonok mindent, küldje el kérem a szak-értőket...

— Egy szót sem értek...
A hólyg jeggyűrűjére mutatott:
— Nix ur jegyemem, neki nem szabad tudni a műdarabról.
— Legyen nyugodt nagysád — szólott az egyik szakértő — X. fogorvos nem informálta Nix urat. Egy jó fogorvos soha sem indiscret, csak azt nem szereti, ha nyakában hagyának egy egy műdarabot, mely neki nem ér egy krajczárt sem.
A járásbíró beszúttató végzést hozott, a felperesnő pedig nem követelte vissza a 120 frtot.

Debr. Színház.

Holnap, pénteken, 1890. november 28-án,

Tulipatán,

vig operette 2 felvonásban

és Varázshagedü,

romanticus operette 1 felvonásban.

Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelős szerkesztő: Kósa Barna.
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
Kiadó: Kutasi Imre.

Ügynök kerestetik

Szliuka István

szikvizgyára részére.

Kereskedők előnyben részesülnek.

JAEGGER.

Kardos Lászlónál

czegeled-utcai fő-

és piaczi fióküzletében

Kaphatók az eredeti és egyedül valódi JAEGGER egészség-fentartó és fejlesztő ingek, ujjasok, lábravatók, férfi és fiuk részére. Ingek, ujjasok, vállfűzők, vállfűzővédők, bugyogók, szoknyák, mellvédők, térdmelegítők hólygek, és leányok részére.

Lovagló mellények, láb-szarmelegítők, haskötők, a katonaság részére. A gyakorlat folytán legkitűnőbbnek bizonyult egészségvédő, mosható

Jaeger utcai fiu-öltönyök

minden színben és többféle szabás szerint. Férfi, női rövid és hosszú harisnyák.

Nagyáruak: színes ablakfüggönyökben, gyapjú ágyterítőtkben és flanel takarótkban.

Rumburgi, Creas és Irlandi vásznakban, fehér- és színes zsebkendőtkben, teljes kiház-sítási kelengyekben, valamint minden e szak-mába való czikkben. 1.

MEGHÍVÓ.
A debreczeni kölcsönös segélyező-egylet mint szövetkezet
1890. évi december hó 28-án délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanács-termében
RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST
tart, melyre az egylet tagjai ezennel meghívotnak.
A közgyűlés tárgya:
A módosított alapszabályok előterjesztése.
Kivonat az alapszabályokból: 25. §. A közgyűlésen az egylet minden tagja, minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat, a szavazat érvényességéhez a betéti könyvecske felmutatása szükséges.
Minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, mely megbízást a közgyűlés előtt az elnöknek írásban tartozik átadni. — A megbízottnak szintén csak 10 szavazata lehet.
Kelt Debreczenben, 1890 évi november hó 25 én tartott igaz-gatórsági üléséből.
Simonffy Imre
kir. tanácsos polgármester, mint egyleti elnök.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujjonnan berendezett

TEMETKEZÉSI INTÉZETE

DEBRECZENBEN.

Czepléd-utca 2155. sz. a., a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal

temetések rendezését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeket kielégítőig, a legnagyobb csinnal kiállítva, helyben mint vidéken.

HULLASZÁLLITÁST

szabadalmazott légmentes érckoporsókban, minden irányban eszközöl, vasuton árszabály szerint.

Halottas kosujai

a legmagasabb igényeknek megfelelők.

Mindennemű érc- és művirág-koszorúk

felírással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árért.

A midőn új vállalatot a n. é. közönség pártoló figyelmébe ajánlom: ígérem, hogy számos éven keresztül szerzett tapasztalatomat a gyászoló felek irányában, szigorú pontosság és figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen, 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel

Dankó Mihály

temetkezési intézet-tulajdonos.

Minden hasonló készítménnyel szemben előnyben kell részesíteni ezen tablettákat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredményre használatnak az alatti szervek betegségeinél, könnyen használatos és vertisztító; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb.

székrekedéseket

a legtöbb betegségnek a biztos forrását olvasni és czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen tabletták dr. Pitha udvari tanácsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 tablettát tartalmazó doboz 15 kr. Egy heger, (8 doboz 120 tabletták) ára csak 1 frt. o. é.

OVÁS! Minden doboz, a melyen a czég: gyógyszerház „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünk nem horogja,

egy hamisítvány, melynek megvételét a közönség óvatik. Igen kell figyelni, hogy ne rossz, s nem semmi eredményt fel nem mutatható, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet tablettákat kell kérni és ezek a börtön és használati utasításon az itt látható aláírással el látni. — Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Panken und Spiegeleis-e. Raktár, Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Gölti Nandor), Balázs Odón, Mihálovits István, Tamássy Béla gyógyszerházaiban.

JENEY GYULA

DEBRECZEN

főtér, „BIKA“ szállodával szemben.

Ajánlja dísan felszerelt

Vászon-, bélés-, kézmű- és rövidárú-raktárát,

nemkülönb a most ujjonnan raktárra érkezett

NŐI RUHA SZÖVETEKET, hozzávaló díszeket, SZÍNES MOSÓ VELEZEKET dús választékban, a legolcsóbb árak mellett

Téli Himalaya kendőket, FÜGGÖNYÖKET és ágysterítőket.

KASZANYITZKY ENDRE

Kuhinka István K. üveggörccsel, lámpa és háztartási cikkek raktára DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszárgatást és gyári árak mellett az

őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

Ditmar és Brünner-féle

a legjobbnak elősmert gyártmányú salon, függő és asztali

petroleum lámpát s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát

Tisztelettel Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél

ujjonnan raktárra érkeztek:

Női ruhaszövetek,

Színes mosó velezek,

Téli (Himalaya) kendők,

Alsó ingek, nadrágok,

Harisnyák, keztük.

Nagyválasztékban:

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK,

Flanell takarók, lópokrócok,

Szőnyegek.

JENEY GYULA

Debreczen,

főtér, „BIKA“ szállodával szemben

VÁSZON, BÉLÉS, KÉZMŰ,

kész fehérnemű

és

RÖVID ÁRUK

raktára.

DERÉK-FÜZÖK

gyári raktára.

Menyasszonyi kelengyék

teljes kiállítás elvállaltatik.

MOLL SEIDLITZPORI

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozban a gyári jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és állatbajok, gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vertuladás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvetel. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben. Uő foglalkozásommal az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen „Isten fűszere meg“-et mondom erre; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J. lelkész Honfutschlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

csúsz és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölés sikeres használati köszvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és benuulásnál; borogtatás alájában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyulladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszullet, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházában és 5 kereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvetel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs. Kiváló Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnal.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Mionolup-ban.

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Káisdna, Gerébí Fülöp.

Eddig fölülmulhatatlan.

Maager Vilmos-fele valódi tisztított

DORSMAJOLAJ

MAAGER VILMOSTÓL, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek különösen ajánlatik és rendelkeztek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell- és tüdő-erősítést, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházaiban. Debreczenben Mihálovits István, Dr. Rothschnek Emil Tóth Béla (előbb Gölti Nandor) és Füleky Pál gyógyszerész uraknál, valamint Rieki J. Zelmós és Gerebly Fülöp urak kereskedésében.

Közzététel: Helyben és postán küldés egy évre... Helyben 5 kr. Egy évre 15 kr. Postán 20 kr. Egy évre 30 kr. Postán 40 kr.

Műfajták: Helyben és postán küldés egy évre... Helyben 5 kr. Egy évre 15 kr. Postán 20 kr. Egy évre 30 kr. Postán 40 kr.

A debreczeni á

(K. B.) Nagy fe szerte csatornái k debreczeni árverési iránt K a t z Jakab folyamodtak. Erről az egész városban.

Az árverési csatorna közigazgatási és többébb és több kor, a midőn Z á d k é n y i Miklós a felállítását iránt le

Mi akkor ki most is ugyanazon el, hogy t. i. az fontos közgazdasági és hogy éppen Debreczen megindult fejlődésének és forgalmi és forgalmi tésére nagyon jól árverési csatornák, és iparosok, valamint tulajdonosok, mely időben, könnyű tulajdonosnak, hogy lakosság akkor, a ingó vagyonát eladással, tésére arban, kel hasza el, hogy hat kellő nyitvánossággal legyenek eladatok, gyak, hogy azok az gok, butorok, ruhák most Debreczenben sokon és pinceszben verési csatorna új lakosság birtokába

nak, hogy elpusztult gyákkért jelenlegi tüzérek nyerjenek sági forgalom elől emberek olyan dolgok megszerzési jobban sohasem jutottak

Ezen okokból csatornát, s mert bni fejlődésére na tunk s mert meg hogy ha felállítását Hajdu-, Szab

A „DEBRECZENI

Mándok (Élter) Mándoky Béla már többször említett színesi működésén ugyanakkor bucsuzni segítő, melyet anyai veszi alakításával. érdektelen, ha eletra ben megismerjük

Mándok y 17-en Pankotán Ármes szőlőtől. Atyja volt. Iskoláit az arad zafias minorita atyák sik osztályt Eszterg ifjúságában a szonok tenet-éget tanúsított már rábitak mind a gymnasiumban a szkat is rendezen ő vezése után Budapelepett, de a fiatal t ködött ifj. Lendvay Kaimán játékában, sában s így 1859-ben mán „Egy királyne ragadó — és korszak elhatározta, hogy atya — ki ugyan s abban az időben ny Aradon — de hogy nész legyen! ezt ne is minden áron ö lehetett... s 186